



Rzeczpospolita Polska
Minister Finansów

Warszawa 24 kwietnia 2006r.

KS6/8522-34/2006/BB/2006/4194/SM6

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W związku z przekazaniem przy piśmie z dnia 23 marca br. znak BPS/DSK-043-167/06 oświadczeniem złożonym przez senatora Czesława Ryszkę podczas 7. posiedzenia Senatu RP w dniu 16 marca br. uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

1. Polska administracja podatkowa od 1993 r. aktywnie uczestniczy w pracach Grupy Roboczej zajmującej się cenami transferowymi stosowanymi przez przedsiębiorstwa wielonarodowe, powołanej przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w celu ograniczania występowania negatywnych skutków tego zjawiska.

Ponadto, w Polsce podjęte zostały działania mające na celu ograniczenie zjawiska cen transferowych. Należy do nich zaliczyć :

- wprowadzenie w ustawach podatkowych - tj. w art. 11 ustawy z dnia 15 lutego 1992r. o podatku dochodowym od osób prawnych i w art. 25 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych - przepisów precyzujących zakres podmiotów, w przypadku których organy skarbowe mogą szacować dochody, w związku ze stosowaniem przez te podmioty cen transferowych,
- wydanie przez Ministra Finansów rozporządzenia z dnia 10 października 1997r. w sprawie sposobu i trybu określania dochodów podatników poprzez szacowanie cen w transakcjach dokonywanych przez tych podatników (Dz.U. Nr 128, poz. 833), dotyczącego prawidłowego szacowania dochodów podatników, w przypadku stosowania przez nich cen transferowych,
- nałożenie na podatników od 1 stycznia 2001r. obowiązku szczególnego, dokładnego udokumentowania większych transakcji dokonywanych przez tych podatników z podmiotami powiązаныmi oraz transakcji, w związku z

którymi płatności kierowane są do krajów lub terytoriów posiadających szkodliwe dla innych państw systemy podatkowe, zachęcające do transferu dochodów,

- określenie w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16.05.2005r. listy szkodliwych systemów podatkowych. Jednocześnie, OECD jest w trakcie przygotowania, wspólnej dla państw członkowskich tej organizacji, strategii zwalczania transferu dochodów podatników do krajów o szkodliwych systemach podatkowych (rajów podatkowych) i po uzgodnieniu tej strategii na forum OECD, administracja polska niewątpliwie dążyć będzie do jak najszybszego wprowadzenia do polskiego ustawodawstwa przepisów służących realizacji tej strategii.

Wymienione regulacje wykorzystują doświadczenia innych państw oraz Wytyczne OECD w sprawie cen transferowych dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz administracji podatkowych i uznawane są przez ekspertów z OECD i spoza tej organizacji za spełniające standardy europejskie w zakresie cen transferowych. Stanowią one prawny instrument dla organów skarbowych i podatkowych w zwalczaniu zaniżania dochodów przez podatników stosujących ceny transferowe.

Jednocześnie w przygotowanych projektach zmian ustaw o podatku dochodowym od osób prawnych i podatku dochodowym od osób fizycznych znajdują się rozwiązania umożliwiające szacowanie dochodów podatników krajowych, którzy w wyniku zawieranych przez nich transakcji z podmiotami mającymi miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową zaniżają swoje dochody.

2. W celu wyeliminowania nielegalnego transferowania dochodów za granicę wdrożony został system kontroli cen transferowych, w skład którego wchodzi:

- wyspecjalizowane komórki kontrolne w urzędach kontroli skarbowej, zatrudniające inspektorów kontroli skarbowej posiadających doświadczenie w kontroli cen transferowych,
- jednostka centralna w Departamencie Kontroli Skarbowej I, która prowadzi bazę danych kontroli cen transferowych, nadzoruje kontrole skarbowe, koordynuje działania szkoleniowe oraz współpracuje z organizacjami zajmującymi się tematyką cen transferowych.

W ramach tego systemu, organy kontroli skarbowej podejmują działania kontrolne mające na celu ujawnienie nielegalnego przerzucania dochodów pomiędzy podmiotami powiązаныmi, w których wykorzystują swoje dotychczasowe doświadczenia oraz uprawnienia wynikające z przepisów o podatku dochodowym w zakresie cen transferowych. Działania te zmierzają w kierunku ujawnienia wszelkich powiązań gospodarczych, kapitałowych i personalnych pomiędzy podmiotami krajowymi a podmiotami zagranicznymi. Wnikliwej ocenie pod kątem obchodzenia przepisów podatkowych i

zminimalizowania obciążeń podatkowych przez firmy polskie, poddawane są wszelkie transakcje zawierane z podmiotami zagranicznymi.

Problem uchylania się przez podatników od płacenia podatków, w tym, poprzez wspomniany przez Pana Senatora, transfer zysków (tzw. „ceny transferowe”) nie może być utożsamiany tylko z firmami zajmującymi się sprzedażą prowadzoną za pośrednictwem wielkopowierzchniowych obiektów handlowych. Problem ten bowiem w jednakowym stopniu dotyczy wszystkich podatników powiązanych z innymi podmiotami zarówno w Polsce, jak i w innych krajach. Najczęściej zjawisko to związane jest z kształtowaniem cen za usługi niematerialne wykonywane przez zagraniczne spółki - matki.

3. Organy kontroli skarbowej od 1999r. do 2005r. przeprowadziły kontrolę 333 firm powiązanych, które skutkowały ustaleniami w podatku dochodowym i VAT w wysokości 235,4 mln zł oraz obniżeniem straty w wysokości 87,1 mln zł.

Obecnie dobiegają końca dwie kontrole koordynowane w skali całego kraju rozpoczęte w 2005r:

- super i hipermarketów, którą objęto 37 podmiotów gospodarczych;
- producentów i dystrybutorów (w tym importerów) sprzętu AGD, którą objęto 21 podmiotów gospodarczych.

W IV kwartale 2005r. rozpoczęto kontrolę dotyczącą „rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania przez podmioty (grupy kapitałowe) prowadzące super i hipermarkety”. W ramach tej kontroli planuje się objąć sprawdzeniem kilkanaście podmiotów gospodarczych z jednej grupy kapitałowej.

4. Transakcje z podmiotami powiązаныmi były również przedmiotem kontroli podatkowych prowadzonych przez urzędy skarbowe. W 2005r. urzędy te skontrolowały ogółem 2.039 podmiotów, w tym 1.682 podmiotów powiązanych z podmiotami krajowymi, 379 powiązanych z podmiotami zagranicznymi oraz 51 powiązanych z podmiotami zagranicznymi z krajów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową. W wyniku przeprowadzonych kontroli dokonano ustaleń na ogólną kwotę 55,9 mln zł, w tym 44,8 mln zł z kontroli podmiotów powiązanych z podmiotami krajowymi i 11,1 mln zł z kontroli podmiotów powiązanych z podmiotami zagranicznymi.

5. Dodatkowo należy zauważyć, że od 1 stycznia 2006r. obowiązują nowe przepisy Ordynacji podatkowej (art. 20a-20q). Ich celem jest, z jednej strony, zapewnienie podmiotom możliwości uniknięcia ryzyka szacowania przez organy podatkowe dochodów wynikających z transakcji z podmiotami powiązany, a więc również ryzyka związanego z podwójnym opodatkowaniem takich dochodów, z drugiej zaś, zapewnienie wpływu organów podatkowych na ustalanie przez podatników cen transakcyjnych na poziomie rynkowym i dającym możliwość bieżącej kontroli prawidłowości stosowania tych cen. Stosownie do tych przepisów, podatnicy zawierający transakcje z podmiotami

powiązani mogą wystąpić z wnioskiem do Ministra Finansów o wydanie decyzji, w której Minister Finansów potwierdzi, czy przyjęta lub planowana przez podmiot polski metodologia ustalania przez niego cen w transakcjach z podmiotem powiązaniem (lub z podmiotami powiązaniem) - zarówno krajowym jak i zagranicznym - zgodna jest z zasadami rynkowymi.

Powyższe przepisy obok działań kontrolnych będą stanowiły narzędzie, które dodatkowo zwiększy nadzór nad transakcjami zawieraniem pomiędzy powiązaniem podmiotami.

2 powas wntem

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETAZ STANU

Paweł Banaś

Paweł Banaś

Do wiadomości:

1. ~~Departament Spraw Parlamentarnych~~
i ~~Samorządowych~~ w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
2. ~~Biuro Ministra~~ - w miejscu.